
Vergaderjaar 2005–2006

30 550 F

**Jaarverslag en slotwet Diergezondheidsfonds
2005**

Nr. 2

**RAPPORT BIJ HET JAARVERSLAG 2005 VAN HET
DIERGEZONDHEIDSFONDS (F)**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 17 mei 2006

Hierbij bieden wij u aan het op 8 mei 2006 door ons vastgestelde «Rapport bij het Jaarverslag 2005 van het Diergezondheidsfonds (F)».

Algemene Rekenkamer

drs. Saskia J. Stuiveling,
president

Jhr. mr. W.M. de Brauw,
secretaris

Inhoud

Samenvatting		5
Audit-Actielijst 2006		7
1	Inleiding	8
1.1	Rapport bij het jaarverslag	8
1.2	Het Diergezondheidsfonds	8
1.3	Opzet van het onderzoek	8
1.4	Leeswijzer	8
2	Jaarverslag	10
2.1	Financiële informatie en saldibalans	10
2.1.1	Oordeel financiële informatie	10
2.1.2	Oordeel saldibalans en toelichting	11
2.2	Informatie over de bedrijfsvoering	11
2.3	Informatie over het beleid	11
2.3.1	Oordeel informatie over beleid	11
3	Bedrijfsvoering	12
3.1	Conclusies	12
3.1.1	Oordeel financieel beheer, materieelbeheer en de daartoe bijgehouden administraties	12
3.1.2	Ontwikkeling bedrijfsvoering	12
4	Reactie minister	13
Bijlage 1	Overzicht begrote en verantwoorde bedragen 2005	14
Bijlage 2	Gebruikte afkortingen	15

SAMENVATTING

De Algemene Rekenkamer heeft onderzocht of het Jaarverslag 2005 van het Diergezondheidsfonds (DGF), begrotingsfonds F, voldoet aan de eisen die de Comptabiliteitswet 2001 (CW 2001) stelt. Daarnaast hebben wij de bedrijfsvoering van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) (dat het fonds beheert) en de beleidsinformatie van het Diergezondheidsfonds onderzocht. In dit rapport zijn de oordelen en de belangrijkste resultaten van het onderzoek opgenomen. De volgende passages vatten deze resultaten kort samen.

Financiële informatie

De verplichtingen en uitgaven van het Diergezondheidsfonds bedroegen in 2005 € 18,4 miljoen. De ontvangsten bedroegen € 22,8 miljoen.

De financiële informatie in het Jaarverslag 2005 van begrotingsfonds F (DGF) voldoet aan de eisen die de CW 2001 stelt.

Bedrijfsvoering

Het onderzoek naar de bedrijfsvoering heeft de volgende resultaten opgeleverd.

De onderzochte onderdelen van het financieel beheer, het materieelbeheer en de daartoe bijgehouden administraties van het DGF hebben in 2005 aan de gestelde eisen voldaan.

Evenals het voorgaande jaar laat het beheer van het DGF een positief beeld zien. Wij hebben in 2005 geen onvolkomenheden in de bedrijfsvoering geconstateerd. Een uitbraak van besmettelijke dierziekten is Nederland in 2005 gelukkig bespaard gebleven.

Wel vragen wij aandacht voor de financiële afwikkeling van de laatste dierziektecrises uit 2001 en 2003. Deze crises hebben geleid tot een aanzienlijk saldo (ultimo 2004: € 70,8 miljoen) aan openstaande voorschotten die nog afgewikkeld moeten worden. Met de nodige inspanningen is de stand van de openstaande voorschotten in 2005 gehalveerd. Wij bevelen aan ook de resterende openstaande voorschotten met de nodige voortvarendheid en zorgvuldigheid af te wikkelen.

Beleidsinformatie

De Algemene Rekenkamer heeft de beleidsinformatie in het Jaarverslag 2005 onderzocht. Wij concluderen dat de informatie over het gevoerde beleid op deugdelijke wijze tot stand is gekomen en voldoet aan de verslaggevingseisen. De verantwoordelijke beleidsdirectie onderkent dat de totstandkoming van de niet-financiële beleidsinformatie nog verder verbeterd kan worden. Daarbij gaat het vooral om de beschrijving van de administratieve organisatie van de gegevensverzameling en de verwerking tot beleidsinformatie in het jaarverslag.

Reactie minister

De minister van LNV heeft op 2 mei 2006 op ons onderzoek gereageerd. De minister streeft ernaar de resterende openstaande voorschotten die vanuit het DGF zijn verstrekt, met voortvarendheid en zorgvuldigheid af te

wikkelen. Hij geeft aan bij de afwikkeling mede afhankelijk te zijn van juridische procedures. Afhankelijk van de voortgang daarvan verwacht hij eind 2006 circa 60% van de openstaande voorschotten te hebben afgewikkeld.

A

Audit-Actielijst 2006 van het Diergezondheidsfonds

De Audit-Actielijst (AAL) laat zien op welke punten de Algemene Rekenkamer vindt dat het ministerie actie moet ondernemen. De AAL 2006 bouwt voort op de AAL 2005. De lijst meldt de verbetermaatregelen die de minister heeft aangekondigd en de termijn waarbinnen ze moeten leiden tot verbetering. Ook biedt de AAL inzicht in de voortgang van verbeteracties die de minister eerder heeft ingezet.

▶ = eerste jaar van constatering

	Art. nr. en bedrag	Stand van zaken	Conclusie	Aanbeveling	Toezegging minister
	Aandachtspunten				
2005	Artikel 1, € 37,8 miljoen	De laatste dierziektecrises in 2001 en 2003 hebben geleid tot een aanzienlijk saldo aan openstaande voorschotten. In 2005 is de helft van de voorschotten afgewikkeld. Het restant betreft posten die nog openstaan vanwege (onder meer) discussies met leveranciers en vertraging in de hertaxaties.	De openstaande voorschotten bestaan voor een groot deel uit oude en lastige posten. Met het verstrijken van de tijd wordt de financiële afwikkeling niet eenvoudiger.	Wikkel de nog resterende openstaande voorschotten met voortvarendheid en zorgvuldigheid af.	De minister verwacht dat eind 2006 circa 60% van de openstaande voorschotten is afgewikkeld. Het tempo van afwikkeling is mede afhankelijk van de voortgang van juridische procedures.
	Beleidsinformatie				
2004		De niet-financiële beleidsinformatie is op deugdelijke wijze tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingseisen. Verdere verbeteringen zijn mogelijk door de gevolgde werkwijzen vast te leggen.	Het DGF legt niet vast op welke wijze de beleidsinformatie wordt verzameld en verwerkt. Die vastlegging dient als waarborg voor een ordelijke en controleerbare totstandkoming van de niet-financiële informatie.	Leg de totstandkoming van de niet-financiële informatie vast door middel van een beschrijving van de administratieve organisatie.	De vastlegging van de totstandkoming van niet-financiële informatie heeft de aandacht van de minister.
	Afgerond in 2005				
2001		Het DGF heeft de invoering van de verantwoordelijkheidsverdeling voor het financieel beheer in 2005 afgerond.	Wij kwalificeren de verantwoordelijkheidsverdeling niet langer als aandachtspunt.		

1 INLEIDING

1.1 Rapport bij het jaarverslag

De Algemene Rekenkamer heeft onderzocht of het Jaarverslag 2005 van begrotingsfonds F, het Diergezondheidsfonds (DGF), voldoet aan de eisen die de Comptabiliteitswet 2001 (CW 2001) stelt. Daarnaast hebben wij de bedrijfsvoering onderzocht en het financieel beheer en materieelbeheer beoordeeld. In dit rapport vindt u de oordelen en de belangrijkste resultaten van het onderzoek.

1.2 Het Diergezondheidsfonds

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) draagt de verantwoordelijkheid voor het DGF. Het DGF is per 1 september 1998 ingesteld op basis van de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren. In het fonds verantwoordt het ministerie de uitgaven en ontvangsten die samenhangen met maatregelen die genomen zijn om besmettelijke dierziekten te voorkomen en te bestrijden.

De verplichtingen en uitgaven van het Diergezondheidsfonds bedragen in 2005 € 18,4 miljoen. De ontvangsten bedragen € 22,8 miljoen.

Sinds 2003 heeft zich in Nederland geen dierziektecrisis voorgedaan. In 2005 heeft het Ministerie van LNV zich beziggehouden met de financiële afwikkeling van de laatste crises, de uitbraak van mond-en klauwzeer in 2001 en de aviaire influenza (vogelgriep) in 2003. Deze financiële afwikkeling zal ook in 2006 nog de nodige inspanning vergen. Vanaf de zomer 2005 nam de dreiging van een uitbraak van aviaire influenza weer toe. Ter voorkoming van een (mogelijke) uitbraak zijn bijzondere beschermingsmaatregelen getroffen. Deze maatregelen hebben voor het Diergezondheidsfonds nauwelijks (financiële) gevolgen gehad.

1.3 Opzet van het onderzoek

De Algemene Rekenkamer heeft op basis van de risicoanalyse en de Audit-Actielijst 2005 een programma opgesteld voor het jaarlijkse rechtmatigheidsonderzoek bij het DGF. We hebben aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- de verantwoordelijkheden voor de bedrijfsvoering van het DGF;
- de afwikkeling van oude, openstaande voorschotten;
- de (totstandkoming van de) beleidsinformatie;
- de invoering van een verplichtingenadministratie.

Wij hebben bij onze oordeelsvorming gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de auditdienst van het Ministerie van LNV.

1.4 Leeswijzer

Dit rapport bij het Jaarverslag 2005 van het DGF, begrotingsfonds F, omvat een samenvatting, een inleiding en drie hoofdstukken.

Hoofdstuk 2 beschrijft het oordeel van de Algemene Rekenkamer over het jaarverslag en de saldibalans van het DGF.

Hoofdstuk 3 is gewijd aan de bedrijfsvoering van het begrotingsfonds en bevat het oordeel van de Algemene Rekenkamer over het financieel beheer en materieelbeheer van het DGF. Ook de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering worden in dat hoofdstuk beschreven.

De reactie van de minister van LNV opgenomen in hoofdstuk 4.

Dit rapport telt verder twee bijlagen. In bijlage 1 staan de begrote en verantwoorde bedragen en bijlage 2 bevat de gebruikte afkortingen.

2 JAARVERSLAG

De Algemene Rekenkamer heeft het Jaarverslag 2005 van het DGF, begrotingsfonds F, beoordeeld. Wij hebben onderzocht of het begrotingsfonds het geld volgens de regels heeft uitgegeven en daarover in het jaarverslag goed verantwoording aflegt. Waar dit niet het geval is, spreken wij respectievelijk van een onrechtmatigheid of van een ondeugdelijke weergave.

In dit hoofdstuk staat het oordeel van de Algemene Rekenkamer over het jaarverslag als geheel. Dit oordeel is opgebouwd uit de oordelen over de volgende onderdelen van het jaarverslag:

- financiële informatie en saldibalans;
- informatie over bedrijfsvoering;
- informatie over beleid.

Deze deeloordelen komen aan de orde in de volgende paragrafen.

Oordeel jaarverslag

Het jaarverslag over 2005 van het DGF voldoet aan de eisen die de CW 2001 stelt.

2.1 Financiële informatie en saldibalans

De «financiële informatie» betreft alle verplichtingen, uitgaven en ontvangsten in de verantwoordingsstaat van het begrotingsfonds en de toelichting daarbij.

De «saldibalans» is een overzicht van de posten die aan het eind van het jaar nog openstaan en die naar het volgende jaar moeten worden meegenomen.

De CW 2001 stelt de volgende eisen aan de financiële informatie en de saldibalans:

- rechtmatig totstandgekomen;
- op deugdelijke wijze weergegeven;
- overeenkomstig de verslaggevingseisen opgesteld.

2.1.1 Oordeel financiële informatie

De financiële informatie in het jaarverslag over 2005 van het DGF voldoet aan de eisen die de CW 2001 stelt.

Verantwoordingsstaat Diergezondheidsfonds en toelichting

Onderstaand overzicht laat de totaalbedragen zien waaruit de verantwoordingsstaat 2005 is opgebouwd. Wij hebben geen fouten, onzekerheden en onvolledigheden geconstateerd.

Overzicht 1

Bedragen van de verantwoordingsstaat 2005, Diergezondheidsfonds (x € 1 miljoen)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Totaalbedragen verantwoordingsstaat	18,4	18,4	22,8

Met ingang van 2005 voert het DGF een verplichtingenadministratie. Omdat in 2005 geen meerjarige verplichtingen zijn aangegaan, zijn de verplichtingen gelijk aan de uitgaven.

2.1.2 Oordeel saldibalans en toelichting

De saldibalans 2005 van het DGF en de toelichting daarop voldoen aan de eisen die de CW 2001 stelt.

Onderstaand overzicht laat de totaalbedragen zien waaruit de saldibalans 2005 is opgebouwd. Wij hebben geen fouten, onzekerheden en onvolledigheden geconstateerd.

Overzicht 2 **Saldibalans per 31 december 2005, Diergezondheidsfonds (x € 1 miljoen)**

Totaalsaldo (debet + credit)	781,4
Beoordeeld totaal saldibalans debet + credit ¹	377,1

¹ Uitgaven en ontvangsten ten laste van de begroting en tegenrekeningen tellen niet mee voor het beoordeelde totaal.

Het totaalbedrag aan openstaande voorschotten dat is afgerekend, bedraagt € 35,3 miljoen. Hiermee heeft het DGF de helft van de ultimo 2004 openstaande voorschotten afgerekend. We hebben vastgesteld dat deze afrekeningen aan de eisen voldoen.

2.2 Informatie over de bedrijfsvoering

In het jaarverslag van het DGF is geen informatie over de bedrijfsvoering opgenomen. De informatie over de bedrijfsvoering van het DGF maakt deel uit van het jaarverslag van het Ministerie van LNV (XIV).

2.3 Informatie over het beleid

Bij het beoordelen van de beleidsinformatie in het jaarverslag van het begrotingsfonds kijkt de Algemene Rekenkamer naar de wijze waarop de informatie over het beleid tot stand komt en naar de mate waarin deze voldoet aan de verslaggevingseisen.

2.3.1 Oordeel informatie over beleid

De informatie over het gevoerde beleid in het jaarverslag 2005 van het Diergezondheidsfonds is op deugdelijke wijze tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingseisen. De verantwoordelijke beleidsdirectie onderkent dat de totstandkoming van de niet-financiële beleidsinformatie nog verder verbeterd kan worden. Daarbij gaat het vooral om de beschrijving van de administratieve organisatie van de gegevensverzameling en de verwerking tot beleidsinformatie in het jaarverslag.

3 BEDRIJFSVOERING

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen van de Algemene Rekenkamer over de bedrijfsvoering van het DGF.

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen en is gericht op het realiseren van taken en doelen van de organisatie. Onder de bedrijfsvoering vallen:

- het financieel beheer en materieelbeheer en de daartoe bijgehouden administraties;
- de controle door de departementale auditdienst;
- de totstandkoming van de financiële informatie, bedrijfsvoeringsinformatie en beleidsinformatie in het jaarverslag.

Wij baseren ons oordeel over het financieel beheer, het materieelbeheer en de daartoe bijgehouden administraties op eisen die de CW 2001 stelt. Het financieel beheer en het materieelbeheer moeten rechtmatig, ordelijk en controleerbaar zijn en zo doelmatig mogelijk zijn ingericht. De administraties moeten daarnaast ook inzicht bieden in het gevoerde beheer.

Het DGF kent evenals het voorgaande jaar geen onvolkomenheden in de bedrijfsvoering.

In de conclusies (§ 3.1) is het oordeel te vinden over het financieel beheer, het materieelbeheer en de daartoe bijgehouden administraties.

3.1 Conclusies

3.1.1 Oordeel financieel beheer, materieelbeheer en de daartoe bijgehouden administraties

De onderzochte onderdelen van het financieel beheer, het materieelbeheer en de daartoe bijgehouden administraties in 2005 van het Diergezondheidsfonds voldoen aan de in de CW 2001 gestelde eisen.

Wel vragen wij aandacht voor de financiële afwikkeling van de laatste dierziektecrises uit 2001 en 2003. Deze crises hebben geleid tot een aanzienlijk saldo (ultimo 2004: € 70,8 miljoen) aan openstaande voorschotten die nog afgewikkeld moeten worden. Met de nodige inspanningen is de stand van de openstaande voorschotten in 2005 gehalveerd. Wij bevelen aan om ook de resterende openstaande voorschotten met de nodige voortvarendheid en zorgvuldigheid af te wikkelen.

3.1.2 Ontwikkeling bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van het DGF laat over de afgelopen jaren een positieve ontwikkeling zien. Zo is de invoering van de verantwoordelijkheidsverdeling van het financieel beheer in 2005 afgerond. Aandacht voor een heldere taakafbakening en bevoegdheden en procedures die daarop zijn afgestemd blijft echter van belang, omdat verschillende beleidsdirecties van het Ministerie van LNV betrokken zijn bij de bewaking en bestrijding van dierziekten.

Het heeft ongetwijfeld bijgedragen aan de positieve ontwikkeling in de bedrijfsvoering dat Nederland de afgelopen jaren een uitbraak van besmettelijke dierziekten bespaard is gebleven. Pas wanneer sprake is van een dierziektecrisis zal de kwaliteit van de bedrijfsvoering daadwerkelijk worden getoetst.

4 REACTIE MINISTER

De minister van LNV heeft op 2 mei 2006 op ons onderzoek naar het Jaarverslag 2005 van het DGF gereageerd. Hieronder volgt een samenvatting van zijn reactie. Een integrale weergave van de reactie is te vinden op de website van de Algemene Rekenkamer: www.rekenkamer.nl.

De minister van LNV streeft ernaar de nog resterende openstaande voorschotten die vanuit het DGF zijn verstrekt in verband met de bestrijding van de dierziektecrises uit 2001 en 2003, met voortvarendheid en zorgvuldigheid af te wikkelen.

De minister geeft aan bij de afwikkeling mede afhankelijk te zijn van juridische procedures. Afhankelijk van de voortgang daarvan verwacht hij eind 2006 circa 60% van de openstaande voorschotten te hebben afgewikkeld.

BIJLAGE 1**OVERZICHT BEGROTE EN VERANTWOORDE BEDRAGEN 2005**

Alle begrote en verantwoorde bedragen in het Jaarverslag 2005 van het Diergezondheidsfonds

	Uitgaven		Verplichtingen		verschil		
	Begroting 2005 (€) (stand bij 2e supp.)	Verantwoording 2005 (€)	abs (€)	%	Verantwoording 2005 (€)	abs (€)	%
<i>Beleidsartikelen:</i>							
Art. 1 Bewaking en bestrijding van dierziekten en voorkomen en verminderen van welzijnsproblemen	19 593 000	18 359 000	- 1 234 000	- 6	18 359 000	- 1 234 000	- 6
Totaal	19 593 000	18 359 000	- 1 234 000		18 359 000	- 1 234 000	

AAL	Audit-Actielijst
CW	Comptabiliteitswet
DGF	Diergezondheidsfonds
LNV	(Ministerie van) Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit